

شیعر بۇ منالاڭ

گۈل و مەنگ و پەپوولە

رەئووف جەمیل

ناوی کتیب: گوّل و ههنج و پهپوله

نووسینی: رهفوف جه میل

بابهت: شیعر بۆ مناڵان

پیتچنین و دیزاینی بەرگ و ناوەوە: شیروان عیزەت مەھمەد سالح

وینەکان - بەرگ و ناوەوە: نەجات عەبدوللە

تیراز: ۱۰۰۰ دانە

چاپخانه:

ژمارەی سپاردن: (۱۶۲۰) سالی ۲۰۱۹

چاپی دوووه

پیشکەشە بە:

- بە هەر دوو جگە رگۆشە کەم (جوانى و رۆزى).
- بە ھەممۇو منانە چاوگەشە کانى كوردىستان.
- كە نۇوهى دوارقۇزمانى
- بە ھەممۇو منانالانى جىهان.

باخچه‌گهمان

باخچه‌گهمان رازاوه
پر لهگول و لاولاوه

کوکوختی تیا ده خوینی
چوّله‌گه ده جری وینی

چیمه‌نی سه‌وزی تیایه
شوینی دانی شتن جیایه

جوّلانه‌ی تیا دانه راوه
که پریشی بو که راوه

به‌رپه‌یاری تیا ده که
له‌گه‌ل پشیله‌و توپه‌که

۲۰۰۳/۵/۱۴

Ülaai

وهرزی بهار

وهرزی بهار چهند خوش
دلم زور بسوی پهروشه

ئیمەی مناڭ ھەممۇمان
یارى دەگەین لەسەيران

رەگەزدن و پېشکەوتىن
بەسەر دارا سەركەوتىن

پاشان تۆپ تۆپىن دەگەین
بۇيەكتىرى ھەلئەدەين

دەگەین بەھاوار ھاوار
چەند خوش وهرزی بهار

ÜLA&ai

جۇلانى

ئەرۈم جۇلانى ئەگەم
گۈزىمى تۇندى لىيىددەم

پىيى دەرۈم بەئاسمانا
بەسەر ھەممە و جىهانا

خۇم دەگەم بەپالىھوان
ئەچمە ناو ئەستىرەكان

پاشان دەگەرېمىمە و
چىم دى ئېگىرىمە و

دەچمە ناو ھاۋىرىكانم
ھەر خۇمم پالىھوانم

٢٠٠٣/٨/١٠

Najat

باران

کاتئ باران ده بارائی
دله خوش ده باره بمه جارائی

ده چمه بمه ری را ده کمه
چه تریشی بو همه لده ده ده

باران خی رو خوشی بیه
بو قییر بـونـی زهـوـیـیـه

هـورـکـهـ دـهـ گـرـمـیـنـیـ
دـلـمـ رـاـدـهـ چـلـهـ کـیـنـیـ

بـهـ جـارـائـیـ رـیـزـنـهـیـ بـارـانـ
دـیـتـهـ خـوارـائـیـ لـهـ ئـاسـمـانـ

٢٠٠٤/١٠/٥

بەفر

زستانەو بەفرە بارى
لەئاسمان دىتەخوارى

كلىٽ ، كلىٽ وەك لۆكە
چەندە جوانە بەفرۆكە

كاتى زھوي سپى كرد
ئەرۇم زۇر بەدەست و برد

هاۋېرىكەنام بانگ ئەكەم
مەزدەي بەفريان پىيىددەم

پاڭتۇي گەرم لەبەرما
ملپىچىش وا لەملما

دەستكىيىشى خورى نەرم
لەدەستى ئەكەم گەرم

بەفريش بارى بەسەرما
قىرسەم نىه لەسەرما

٢٠٠٥/١/٧

ÜLAa

نەورۇز

نەورۇز نزىك بىۋۇتەوە
دارم كۆ كىردىتەوە
يەڭىم رۇزى بەھار ھات
منال كۆ دەبىيەتەوە

دارەگان ھەممۇ دەبەين
ئاگرىگى خۇش پىك دەخەين
ئەيىكەين بەچەپلەلىيىدان
دلى خۇمان خۇشىدەكەين

س روودى نەورۇز ئەلىيىن
ھەممۇمان بەلىيىن ئەدەيىن
ھەقا دوا ھەناسەمان
گشت سالىيىك يادى بىكەين

نېرگز

نېرگز گولى بەھارە
لەگەل نەورۇزا دىارە

لەخاڭ سەردەر ئەھىنى
سې و زەرد خۆي دەنۋىنى

كە ھەور ئەگرمىنى
خۆشى بۇ ژىنى دىنى

كاتى بىاران دەبىارى
بىالا دەكەت بەجەرى

دەشت و دەر ئەنەخشىنى
مەزىدەي بەھار دەھىنى

٢٠١٥/٢/٢٠

üCai

سەپران

سەمۇرەت چاواگەش و جوان
رۆزى ئەرپى بۇ سەپران

ورچ و كەرويىشكى بانگ كرد
وقى بىرپۇن دەست و برد

خىّرا خۇۋاتان بىڭۈرن
پاشان لەگەلەم وەرن

ئەمپۇ ئەرپىن بۇ سەپران
بۇ گەشتى ناو دارستان

لەۋى ھەتقا ئىي وارە
ھەرسىكمان لەو بنا رە

كاتى خۇش بەسەردەبەين
خواردنى خۇش نۇش دەگەين

٢٠١٦/٥/٥

مراوی

م راوی ج وان م راوی
م ه ل وانی ن او ئ اوی

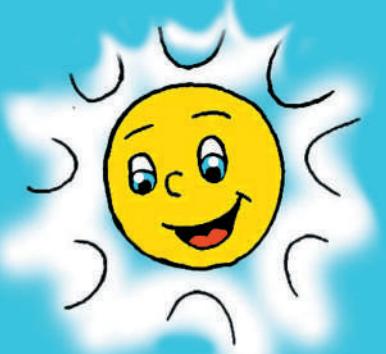
ن ا ت ر سی ل ه ئ اوی ز ور
د ه ف ر پی ب ه ر ه و ت ي ش کی خ ور

م راوی ج وان م راوی
چ ه ن د ج وانی ل ه ن او ئ اوی

م ن ي ش ئ ه م ه وی و ه ک تو
م ه ل ه ب ک ه م ل ه س ه ر خ و

ب ب م ه ه او ری تی م ا س ي ي ه ک ان
ي ا ر ي ب ک ه م ل ه گ ه ل ي ان

٢٠١٣/٨/٣

مریشکه سور

مریشکه سوره قرته قرت
جوچکه کانی دوای خوی خست

چینهی له گه ل ده گردن
گه نمی بؤ ده رده خستن

پشیله ره شه له مه ولاوه
له پهنا خوی مات داوه

ویستی په لاماریان یا
جوچکه یه گیان لی ببا

مریشکه سوره پی زانی
هه لمه تی برد بؤ گیانی

هه تا تو ای را وی نا
جوچکه له زیر با لی نا

٢٠٠٩/٦/٢٠

ÜLÇƏK

کەرویش

کەرویش کە خرپىن
وھەر بۇ لای من

باوهشىت دەگەم
نەرم و نۆلەگەم

چاوبۇقىيىنە
خۇوت بىخەوېنىە

كاتى كەھەستاي
ھەر لە باوهشمای

يارىت بۇ دەگەم
ئەي چاورەشەگەم

٢٠١٢/٥/١٣

Ülai

کۆتىر ئاشتى

مەن كۆتىر ئاشتى
نېشانەم ئاشتىم

ئاشتى سەركەم
شەر زىر دەركەم

منىش ھەلددەدرىم
ئاسمان دەگەرىم

ئاشتى دەھىزىم
گەلان دەدویزىم

بىزى ئازادى
بەخۇشى و شادى

٢٠١٣/١٠/٧

پشە زەرد

رۇزى لەگەل مەنالان
يەرىم ئەكىرد لەكۈلان

يەك پشىلەي زەرم بىنى
كۆز ببۇو چىساوى شىنى

سەيدىرم كىرد بىرسىيەتى
بىز بىز بۇوه پەكىيەتى

منىش گۆشتەم بۇھىنا
لەقاپىنىكابۇم دانا

وردى وردى ئەمبىنى
دەستى كىرد بەخواردنى

پاشان هاتقە باوهشە
خۇرى ھەلئەس وولەلەشم

وقى: من و تۇھاورىيىن
پىزىكەوه يەرى ئەكەيىن

ئىتىر وەك تۇھەمەمىشە
چاكە ئەكەم بەپىشە

üLAdi

ورچه بور

سەيرىكەن ورچە بور
لەگەل رېسىوى و سەمۇر
يەرىدىكەنات بەنۇر
لەگەلىان مەيلى زۇر

سەيرىكەن ھەلئەپەرى
بەناوياندا دەگەرى
توكە سپىيش ناواھەرى
لەگەلى بىوو بەناوارى

سەيرىكەن چەندە جوانە
ورچە بورە خەپانە
لەناويانا مىۋانە
شوانى لاي بىزنىڭانە

٢٠١٤/١٠/١٥

کوکوختى

دwoo کوکوختى باڭ نەخشىن
بەيەكەوهەلّدەفرپىن

دەيازدا لەشەقەئى باڭ
بۇئىاسمانى پر سامال

رەنگيان قاوهىيى كاڭ بwoo
گەردەن يان پر لەخاڭ بwoo

ھەيەلانەيان لەملاان
لەبنەمېچ و بەرھەيوان

بەيازيان دەگەمىيىن
بەدەنگى خۇوش دەخويىن

ئېسک سوڭ و نيان
ھاۋرىيى گشت مەنلاان

کەو

کەوەگەمان زۆر جوانە
پەروەردەی کوردستانە

شان و ملى نەخشىنە
قاچەكانى رەنگىنە

بەيانىان دەقسۇپىنى
بەدهنگى خوش دەخويىنى

ھەركاتى بىرسى بېى
دان و ئاوى دەمەمەتى

کەوەگەمان خرپىنە
زۆرىش ھۆگىرى منه

٢٠٠٦/٦/٤

Üləsi

چۈلەكە

دۇوو چۈلەكە بەجۈك ، جوك
پىوش ھەلەدەگەرن بەھەنۈك

ھېڭ لانە دروست ئەكەن
ھېلىكە كانىيان رېك دەخەن

پاش چەند رۇز ھەلەدىنن
زەرنەقوقە دەبىيىنن

دەگەرېن بۇ ئاو و دان
دەيھە يىنن بۇ بەچىكەكان

ھەتاک و گەورە ئەبن
وھە خۇويىان دەفرەن

ئاوايىھە رې بازاى زىن
كۆلەنەدان و قىشكۆشىن

Ülfai

پەرەسیلگە

پەرەسیلگە بەهاران
دینەوە بۆ کوردستان

بەدهنگى خوش دەخوینن
مژدى بەهار دەھینن

پەرەسیلگە ئىسىك سووک
قور دەھینن بەدهنۈوک

ھىلانە پىك دەھىنن
ھىلگە ئىيا ھەلەھىنن

تابەهار بەپى دەگەن
بەچىكەيان گەورە دەگەن

پەرەسیلگە ناسك و جوان
بەخىربىن بۆ کوردستان

ÜLAAI

پـشـه سـوـور

بـرـقـ، بـرـقـ پـشـه سـوـور
بـؤـ هـاـتـوـوـيـ لـهـشـوـيـنـيـ دـوـور

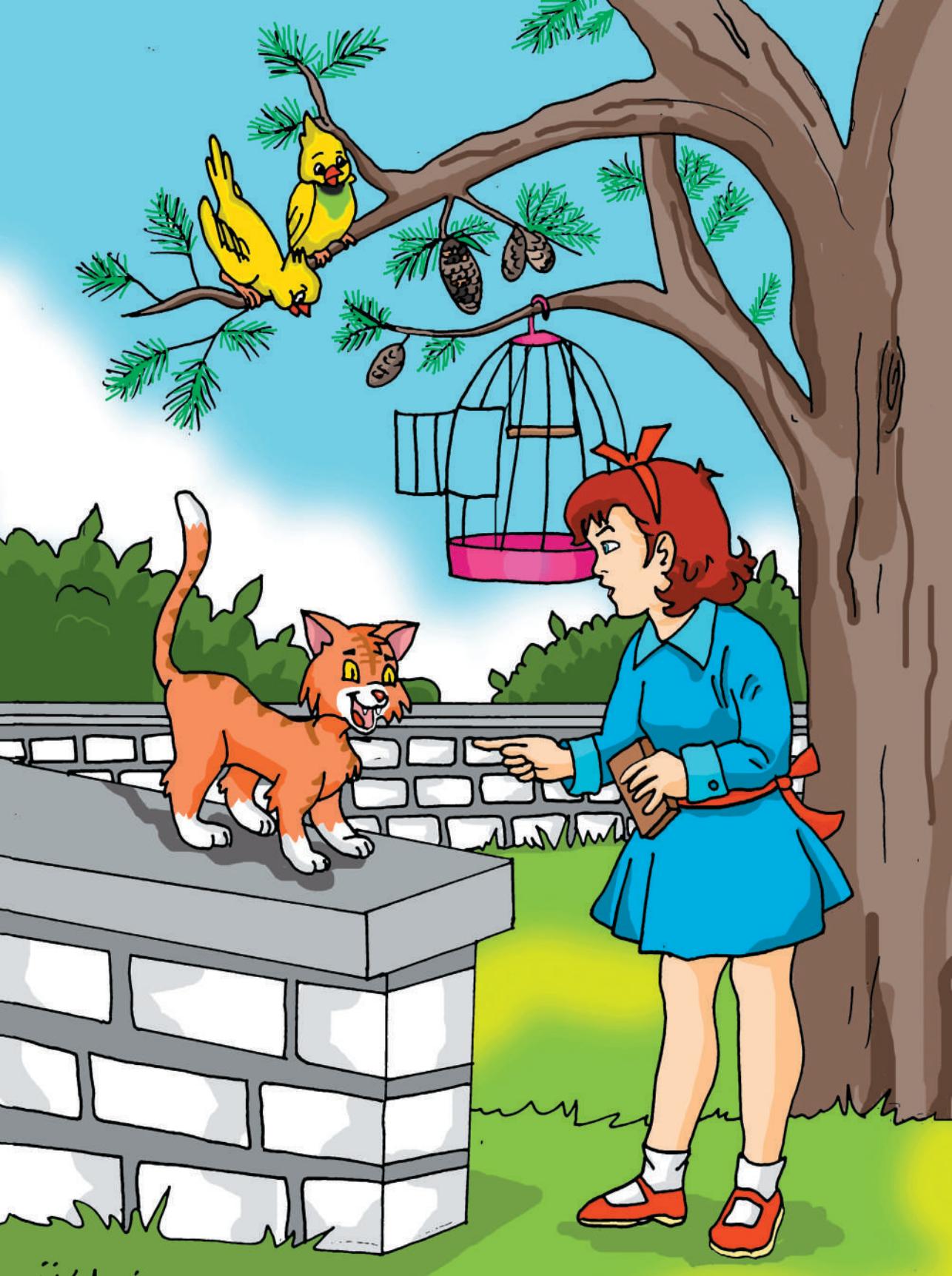
چـيـيـهـ وـاـ چـاـوتـ زـيـتـهـ
ئـهـلـيـيـ ئـهـمـرـقـ بـرـسـيـتـهـ

نـهـچـيـ بـؤـ كـهـنـارـيـهـكـهـمـ
بـلـيـيـ وـاـ نـوـشـيـ دـهـكـهـمـ

كـهـنـارـيـهـكـهـمـ بـهـسـوـدـهـ
دـهـنـگـيـ خـوـشـ وـ ئـاسـوـدـهـ

بـهـيـانـيـانـ كـهـدـهـخـوـيـنـيـ
لـهـخـهـوـ هـهـلـمـدـهـسـتـيـنـيـ

ئـهـوـهـ بـسـكـيـتـ وـ قـاـوـهـ
بـيـخـوـ وـ لـاـچـقـ لـهـمـنـاـوـهـ

ÜlAi

شاریی پاری

من و شەرمىن و ئازاد
چووين بۆ ياري چاڭى لاند

سوارى كورسى كورسى بولۇن
بەرە ئاسمانى شىن چووين

دەستمان دا لەھەورەگان
لەماڭ و ئەستىرەگان

پاشان هاتىيىنە خوارى
گشت دابەزىن بەجىارى

بەوارى تەلەفرىك
گۈزەشمان دى لەنزيك

ئەو خەلکە خەرۋشا بىوو
دلىان زۆر خۇش بىوو ھەمۈو

ئاوهدان بىت كوردىستان
چەن خۇشە شارەگەمان

iUdai

یادی راپه‌رین

یادی رُوْزی راپه‌رین
با همه‌مومنان هه‌لپه‌رین

بُوئه و دهستکه و ته جوانه
هی گوره و بچوکمانه

دوژم ن لهخاک راونرا
سهرکه و تون به رپاکرا

کوردستان رازاویه
ئالامان شەکاویه

با همه‌مومنان هه‌ولدهین
ئازادی لهدهست نهدهین

وا یادی حه‌وتی سیّیه
مژدهی سالیّکی نوییه

۲۰۱۷/۳/۱

یلدا

سالی نوی

ئەوا بابە نۆئىل ھات
ئەبە خشى خوشى و خەلات

ئەزانىم سالى نويىه
دىارى زۆر جوانى پىيىه

بۈك و ئوتومبىلى جوان
ئەياندات بە مندالان

يەك يەك دابەشى دەكتات
بۇلاي منىش وا دەكتات

ديارييەكەي لېۋەرەگەرم
لەلاي خۆم ھەلى دەگەرم

سالى نويمان پيرۇز بىت
پەر لە خوشى و پەر سۆز بىت

٢٠١٣/١٢/١

ULdai

هاورپی باش

هاورپی باش زور پیویسته
خاوهنی بیرو هسته
لهکاتی تهنجانهدا
لهجینگای براؤ کهسته

کاتیک ئیشت پیی هبى
خیّرائامااده ئەبى
ئەوهی پیی رابس پیّرى
بۇت دەھېننى دەستبەجى

٢٠١٤/١١/١٥

ÜLAOJ

میوان

میوان زۆر خۆشەویستە
ریزگرتنیان پیویستە

کاتى كەدین بۇ لامان
سەيريان ئەكەين وەك خۆمان

پیڭەنین و قىسىم خۆش
ھەرگىز ناكەين فەراموش

دائەنىيىشىن تا درەنگ
بەقسىم خۆش وەك ئاهەنگ

شەوى خۆش بەسەر دەبەين
ھەرگىز بى ریزيان ناكەين

جهڙنی دارو درهخت

با هـمـوـومـان سـهـرـوـدار
بـبـهـيـن بـؤـقـهـراـغـيـ شـارـ

چـاـلـيـان بـؤـهـلـبـكـهـنـيـنـ
دـارـيـ بـهـرـدـارـ بـروـيـنـيـنـ

خـزـمـهـقـيـ باـشـيـانـ بـكـهـيـنـ
هـهـتـاـ گـهـورـهـيـانـ دـهـكـهـيـنـ

تـيـبـكـؤـشـيـنـ هـمـوـومـانـ
بـؤـ جـوـانـيـ شـارـهـكـهـمـانـ

٢٠١٢/٥/١٠

ÜlAai

مناڭ ئىرىن

ئىمە مناڭى ئىرىن
بەھەست و ھۆش و بىرىن

خويىندىگە جى ناھىلىنى
ئاواتمان بەھەدى دىنىيىن

پاشەرپۇز ديارى دەكەين
گەل و ولات سەر دەخەين

بىرمان لاي پىشكەوتىنە
ژىنمان بۆ سەركەوتىنە

ئىمەين مناڭ دوارپۇز
ديارىن ھەروھك تىشكى رپۇز

ئامانجا مانەو ھىۋامان
پىشكەوتىنى نىشتىيمان

Ülkəsi

منالی کوردین

ئیمە منالی کوردین
ئازاو نەبەردو گورجىن

ھی وامان تیکۆشانە
سەربەرزى نىشتىمانە

ناھىللىن دەستى زۆردار
بىمانىكا پەست و خەمبار

چونكە خاکى کوردستان
شانازىيە بۇ ھەموان

٢٠١٠/٥/١٨

ÜLəai

رپڙي منالان

ئەم رپڙ من زور دلخوشم
به رگى كوردى ده پوشىم

يادى رپڙي منالان
پير روزبىيت لە هەممۇمان

لە خۇم و ھاوارىكىانىم
با ھەر خوشبىيت ژيانىم

به دلخوشي و به شادى
بو رپڙي پر ئازادى

سوپاس بو دايىكىو باوكان
كە ئىممەيان پىكەيان

ئىمە نەوهى دوا رپڙىن
بۈيە ئاوا دلخوشىن

üLAAi

ئالاڭەمان

ئالاڭەمان پازاوه يە
لە كوردستان شەكماوه يە

ئالاڭەمان هەممەرەنگە
بۇ بۇونى كورد بۇتە بەلگە

رەنگى سوور بۇ تىكۈشانە
رەنگى سەوزىش ئاوه دانە

رەنگى سپى كورد بىڭەردە
گەلىيىكى ئازاۋ نەبەردە

تىشكى رۇزىش ھەلھاتووه
كاتى ئازادى ھاتووه

كورد گەلىيىكى نە نووستووه
ھەردەم سەربەستى ويستووه

٢٠٠٨/١٢/١٧

Üləai

بېچووه ئاسك

بېچووه ئاسكىيىكى جوانىم
هاورىيى گشت ئازهللانىم

بەدەشىتو كېيوا دەپرۇم
تىر سەۋەزە گيای خۆش دەخۇم

كاقى راوكەر دەبىنەم
رەدەكەم تا دوا تىنەم

گورگو پەنگىش بۆمبىن
دەچمە بەرزىرىين شوين

لەوي خۇم دەشىارمەوە
ھەتقاکو نەمدەۋەزەوە

تابمىنەم لەزىيان
گىاندارىكەم بېزىيان

٢٠١٣/٣/٢٧

ÜlAai

ڦیتامین

منالی چاو گهشی جوان
هاوین بیت یاخود زستان

سی ڦو پر ته قال بخو
چونکه به س ووده بؤ تو

ترشه یاخود شیرینه
همووی پر ڦیتامینه

لیمۆئابه و ترشیبه
پر لہڻیتامین سییه

ھنجیریش چهند شیرینه
سوودی و هنگوینه

میوه چهند جوڑی ههیه
هموویان سوودیان ههیه

ülaai

بووکه شووش

بووکه شووشەگەم جوانە
ئىسک سوڭ خنجىلانە

پۇز يارى لەگەل دەگەم
نان و چاشى پى دەدەن

شەو لاي خۇم دەيخەۋىنەم
وهك مناڭ دەيلاۋىنەم

لايە لايە بۇ دەگەم
ھەتقا خەھەوي لېدەخەم

بەيانى زوو دەيگۈرم
جل و بەرگى دەشۈرم

خۇشىم دەھۆي پە بەدل
جوانە ھەر وەك پەرەھى گول

٢٠١١/٧/٥

کۆرپەگەمان

کۆرپەگەمان ھەستاوه
خەویش بەری نەداوه

سالىكى تر پى دەگرى
لەناوماندا دەگەپى

خلە خل دەپواتى دەر
پى كۈلان دەگرىتە بەر

پاش چەنساڭ گەورە دەبى
پى قوتا بخانە دەگرى

ھېواى ژيامان پىيەتى
دوارپۇز چاوهپىيەتى

٢٠١٠/٩/٢٧

Ülaai

منى منا

جوانم وھ پھرھي گولم
وھ بولبولي سه چلم

پھپولھي رھنگاو رھنگم
بھس وود هھر وھکو هھنگم

ئارھزووم سھربھستيھ
بېدەنگيم لا پھستيھ

ھزدهكھ منى منا
بھر ز بھفرم بھدوو با

بھناو ئاسمانى شينا
بھسھر زھوي بھرينا

سھيرى هھموو جيھان كھ
يھكسانى تيا بھديكھ

مرؤف جيماوازى نھبى
ھھموو كھس مافى هھبى

U/Aai

خویندنی نوی

سەرەتاي مانگى نويىه
خويندنى سالى نويىه

دەرگاي گشت خويندگەكان
كرازىھەو بۇھەم ووان

ھاتىنەو بۇ خويندن
بۇ كوشش و بۇ فېربۇون

كتىبى باشمان پىيىه
پەلەزانىيارى نويىه

مامۇستامان راپەرن
بۇئىمە تاجى سەرن

پىزىان لەسر چاوانى
رۇشىنگەرى ژيانىن

٢٠١٤/٩/١

قوتابخانه به مرو

باند

گۆلى باخان

رۇزى گۆلى باخانە
دەرپوات بۇ قوتا باخانە

حەزى لەپىشىكە وتنە
ھەولى بۇ سەرگە وتنە

رۇزى گۆلى بەھارە
وا لەناو پۇلا دىمارە

ئەمسال لەپۈلى يەڭە
ژىرو ورىيَاو زىرەڭە

ما مۇستا خۇشى دەھوئى
لەخويىندىن دواناڭەھوئى

٢٠١٦/٩/٣٠

ÜLAai

پېنۇسەكەم

ئەگەر بىيٽتوبىنوسىم
وشەكەن بەپېنۇسىم

پىتهكەن جوان رېك دەخەم
ھەولۇيان زۆر لەگەل ۵۵۵۵

پىتى (وا) و پىتى (نى)
ئەو دەبىيٽت بەوانە

وانەي پۇلى يەك و دوو
ئاسانەو فېر دەبىم زوو

وانەي پۇلى سى و چوار
پىيى دەبىم بەخويىندەوار

وانەي پۇلى پېنج و شەش
دەمكابەگۈلىكى گەش

یلای

باخچه‌ی هستیره

من له باخچه‌ی هستیره
له کاتزمیر ههشت لیره

کاتی ده چمه پوله کم
رژی شاش له داده ده کم

ده چمه ناو منا له کان
داده ذی شم له گهليان

یارييان له گهيل ده کم
کاتی خوش به سه ر ده بمه

قاوانه ته واو ده بی
ئاره زووم به سه ر ده چی

بو مال ده گه پیمه وه
به دایه شاد ده بمه وه

با خچه‌ی ساوايانى
ئەستىرە

ülaai

كارنه‌گهه

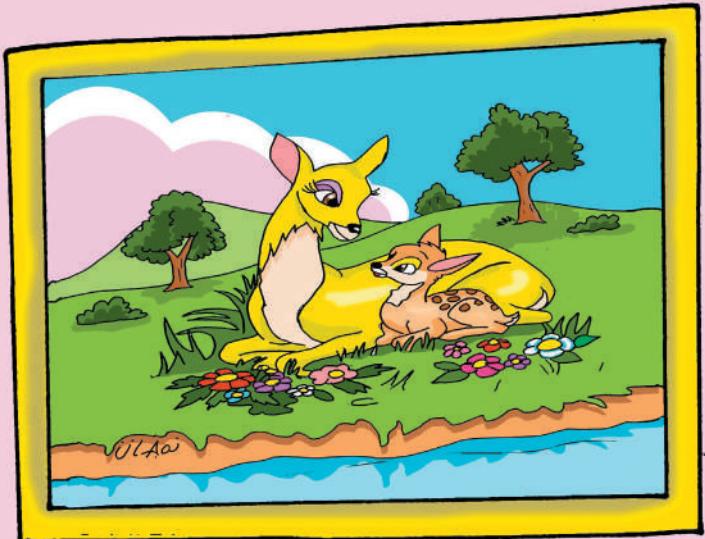
دایه بابه ها کارتنه‌گهه
خوئم نایابی پوله‌گهه

سنه‌یرى وانه کانىم بکەن
لەفمەرەكان سەرنج بىدهەن

ئەزانىم گشتىيان تەواون
يەك يەك نايابىم هيئناون

مامۇستاكان ذور لېم راپازىن
ھەموويان جىڭاي شانازىن

قوتابى ژير ئەيى وا بىت
لەخويىندىدا ذور وريما بىت

شیر

بەیانیان من شیر دەخۆم
چونگە زۆر بەسەوودە بۆم

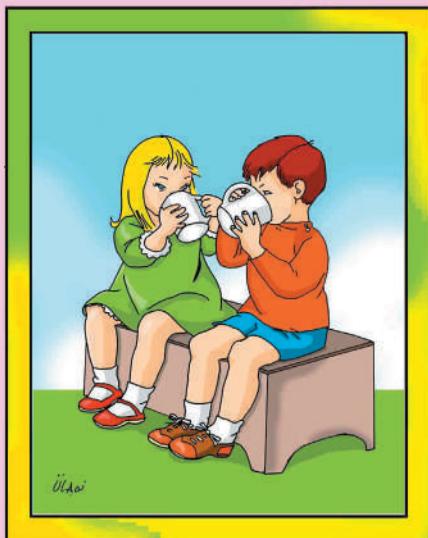
دکتۆرەشەم وتنى
باشە بۇ قەندروستى

سەودى ھەيە بۇ ددان
بۇلەشساغى بەیانیان

بۇيىە بەقىسىم دەگەم
بەیانیان خۆم رېك دەخەم

ئىنجا كۈپى شیر دەخۆم
بۇ قوتابخانە دەرۈم

٢٠١٠/١٠/٥

U.L.A.ai

بەھار

ئەوا بەھار ھاتەوە
زەوی ئەبۆزىتەوە
درەختىيىش چىرۇ دەگا
گۈزۈكىيائەزىتەوە

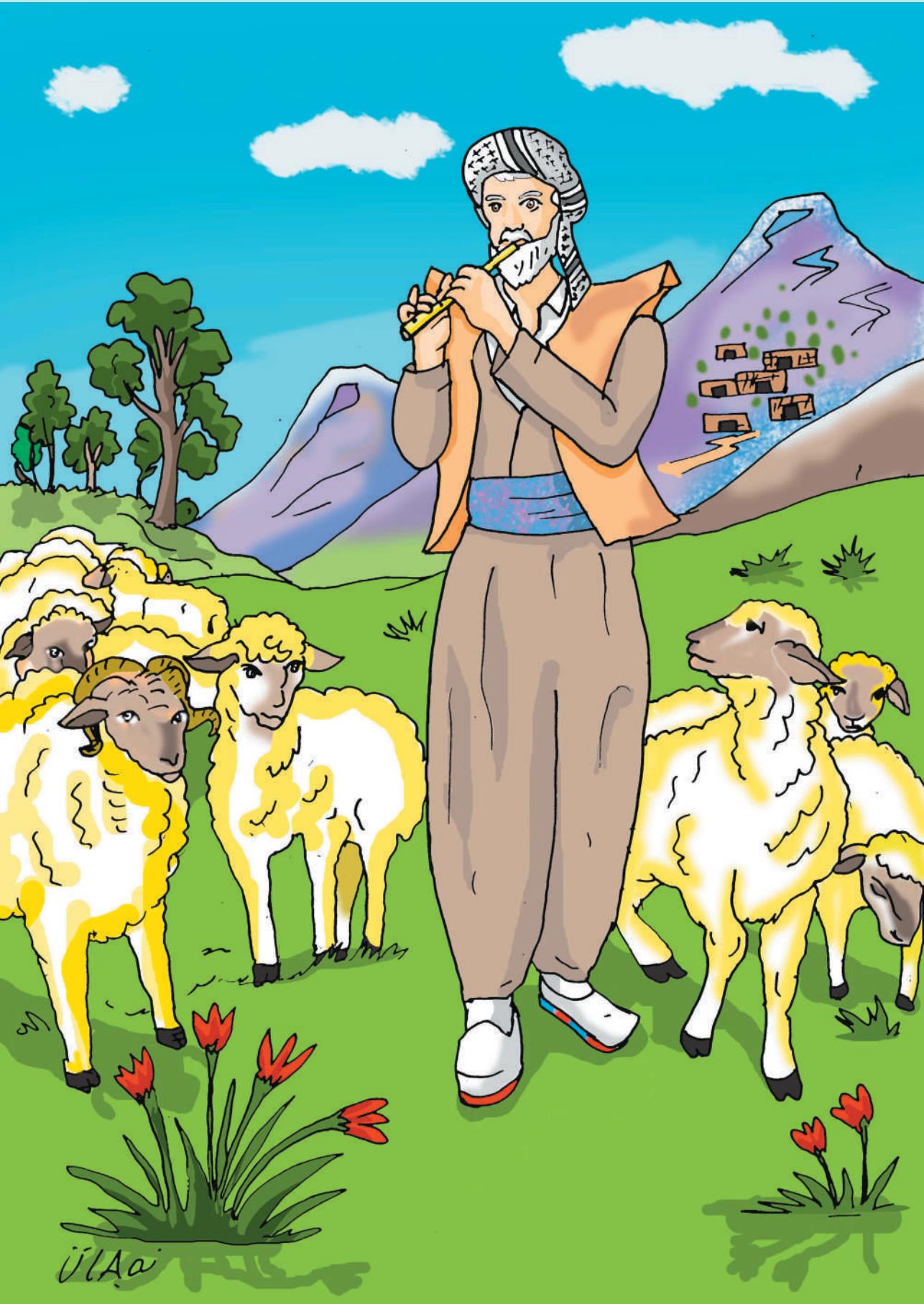
شوانان لەدامىىنى چىا
گۈرانى ئەللىن بەجىا
شەمشالى بۇ لىىدەدىن
ھەللىدەپەرن لەخۆشىا

باعە باعى گارزۇلە
رەكىردى بەرخۇلە
بەدوای دايىكىيانا دەپۇن
نەرمۇ نۇل و بچىكۈلە

ماهی شوازیش لولاوه
بلویزی لددم ناوه
برخ دهه وه پریز نی
همووی چواردهوریان داوه

چند خوشی و هر زی به همار
چیا پرگولو گولزار
کوردستانمان ئاوابی
نه گی جاری سه دهه زار جار

۲۰۱۳/۴/۱

JAAI

ÜlAai

شوان

شوانیکی گورج و گولم
فیئری ناودهشت و دوّلەم

پیش ئەوهی کە خۆر ھەلبى
من ئامادەم لەنماو دى

كارو بەرخ پیش دەخەم
ورد ورد بەرىييان دەگەم

گشتیان دەبەم بۇ لەوهەر
بۇ سەوزە گیای جوان و تەپ

كاقى خۆر ئاوا دەبى
دەگەرىمەوه نماو دى

ئىنجا پشۇويەك ۵۵۵۵ م
منال گشتى بانگ دەگەم

ئەيگەين بەيارى كردن
تۆپ تۆپىن و پاڭردن

تا گاتى نان خواردن دى
پاشان مانگە شەوھەلدى

ديسان كۈدە يېنىھو
يارى تر دەگەينىھو

٢٠١٣/٨/٥

Üldai

ÜLA

فرۆکە

فرۆکە یەک لەئاسمان
دەھات دەچ وو بىچان

پاش كەمىيىك نىزم بىۋوه
وردى نىشتەوه

منىش خەيالىم دەكىرد
ئەو رۈزەي كەباوكىم بىرد

ئوتوم بىلەم لېخورى
كارتى گەشتىم بىۋ بىرى

ئەويىش رۇي بىۋ كەنەدا
ئىنجاھات بەبىرمىدا

بلىيى باوكىم بىشتەوه ؟
قا بەدوايا بىچىمىه ووه !

* * *

لەزەنگى دەرگا درا
باوکم خۇيى كىرد بەزۈورا

وقى: ئازاد بېروانى
ئائىم فرۇكە جوانى

بەدىارى بەرمەن ناوى
بۇ خۇوت بچۇرە ناوى

ھەلفرە بەئاسمانا
گەشت بىكە بەجىھان

كاتى سەرمەن ھەلبىرى
كۆتۈرىك بەلاما فرى

وقى: ئازاد وريابە
خەيال لەسىرتا لابە

ÜLAai

ülaai

خەوبىنەن

من و مانگ و ئەستىرە
ئىمەھەرسىكمان لىرە

پىكەوە يارىي دەكەين
شەوى خوش بەسەر دەبەين

مانگ خۆي دەشارىتەوە
دىسان دەگەرىتەوە

ئەستىرەش ھەمان شىۋو
ئەللى من لەگەل ئىۋو

حەزم زۇر لەيارىيە
قىىنم لەبىزازىيە

منیش تیّر پیّده گه نم
کاتیّک ئے وان ده بینم

چاوش ارکیم لە گەل ده گەن
ھە ولیشم لە گەل دە دەن

منیش چاوم خۆم بگرم
ھە تا ئە وان نە بینم

کاتیّک چاوم کەر دە وە
سەیرم کرد دۇز بۇقە وە

ئىنجا تیّر تیّر پیّکە نیم
ئە وە خە و بە وو من بینیم

٢٠١٤/٨/١

Ülki

دۇو خوشك

دۇو خوشكى بچىكۈلانە
وان لەسەر دۇو جۈلانە

بۇ خۆيان بىارى دەكەن
گۈزمى تۇندى لېئەدەن

دەستى يەكىكىيان بەربۇو
بەرەپرووي ھەورەگان چوو

ھەورىك دەستى گرتەوه
ئەولەسەرى نىشتەوه

وقى: مىن قۇ ناناسىم
لەتۇ بىزىدەنگ و باسم

هەورەكە تىّر پىّكەنى
وتقى: قۇم من نابىنى

من چەندە سېى و جوانىم
دروستكەرى بارانىم

زەوي ھەممۇوى ئاو ئەددىم
ئاوى دۈوبىارى زۆر دەكەم

كچەگەش بىقۇي پىّكەنى
وتقى: قۇھاوارىنى منى

٢٠١٣/٨/٧

U/Aai

ÜLDAİ

خۆزگە

خۆزگە ده بە ووم بە کۆتر
دە فەرپىم بۇ نا او دارستان
خۆم ئە كرد بە هاوارپىي گشت
ئازەل و بالانىدە كان

بە سەر پىشىتى فېلىمهوه
بە بى دەنگ دەنپىشىتمەوه
لە ويىوه ھەل دە فەرپىم و
مەيمۇنىك دە يىگەرتىمەوه

گورگ و رېويىم باانگ دە كرد
بىارىيم لە گەمل دە كىردن
خۆمم ئە خىستە باوەش
بە رخ و كارۋۇلە و بىزن

بـسـهـ وـرـهـ شـمـ ئـهـ وـتـ
گـوـيـزـىـ گـهـ وـرـهـ بـؤـ بـيـنـىـ
دـهـ مـاـنـكـرـدـ بـهـ هـلـ مـاـتـيـنـ
يـارـىـ بـوـ لـهـ گـشـتـ شـوـيـنـىـ

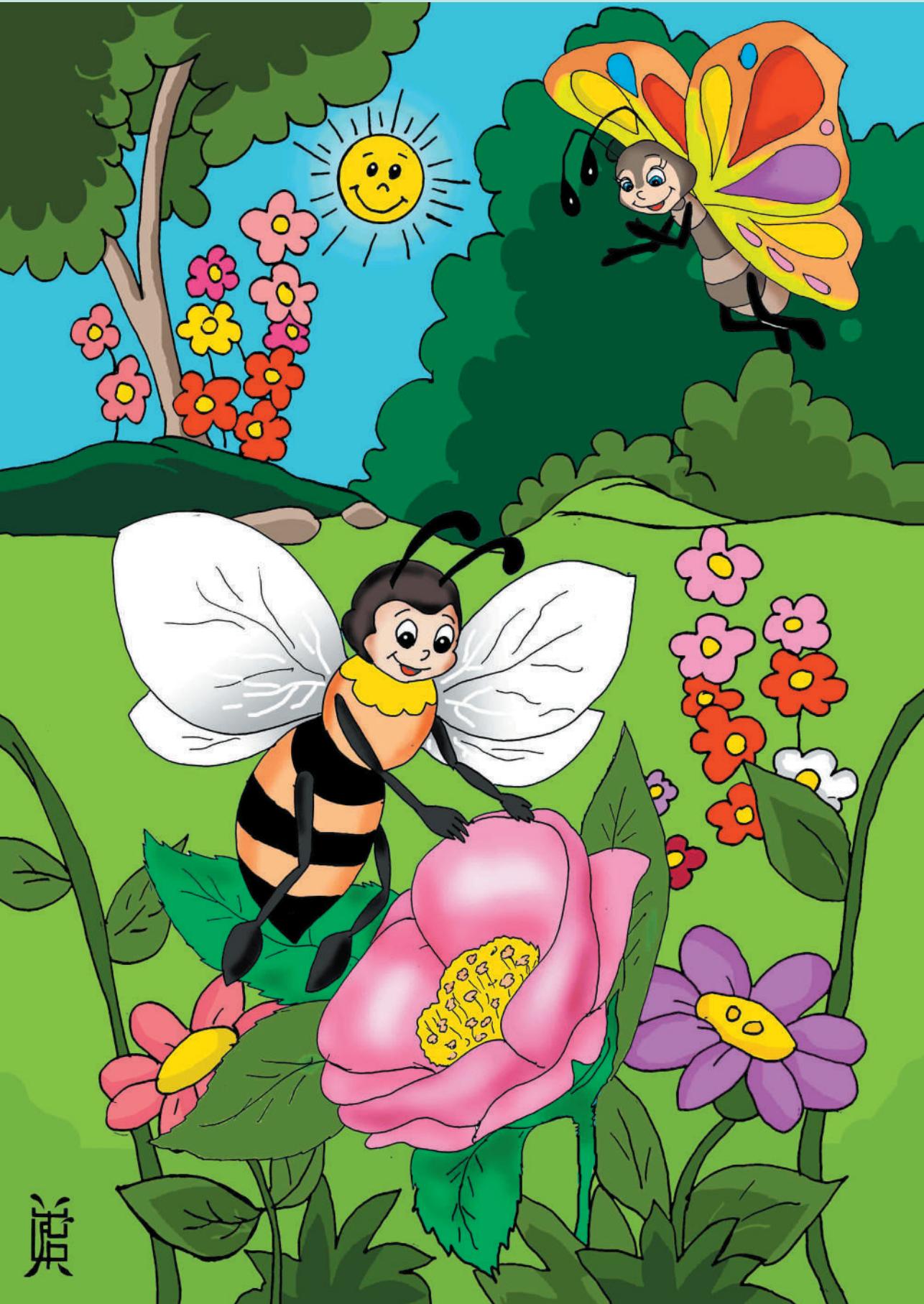
ئـينـجـاـ لـهـ گـهـ لـ بـالـ دـارـانـ
دـمـاـنـدـاـ لـهـ شـهـ قـهـ بـالـ
هـلـ دـهـ فـرـيـنـ بـهـ ئـاسـماـنـ
بـؤـ نـاوـ هـهـ وـرـىـ پـرـ خـهـ يـالـ

پـاشـانـ دـهـ هـاـتـمـ مـهـ وـهـ مـاـلـ
تـاـ كـهـسـ وـ كـارـ بـرـ زـانـىـ
بـؤـ ئـهـ وـهـىـ جـارـىـكـىـ تـرـ
بـچـمـ مـهـ وـهـ دـارـسـتـ تـاـنـىـ

٢٠١١/١١/١٢

Ülser

第

ئۇپەریتى

گۈن و هەنگ و پەپوولە

گۈن

گۈنى بۇنىخۇش و جوانىم
دەزاوەم لەباخچەكەم
ھەرگەسى بۇنىم بىك
گۈلەوپەزىنى دەكەم

منىم دەبىرىيىم بۇ دىيارى
لەلادى بىيى يالەشار
جوانىي من رەنگاورەنگە
ھەلىم دەگەرن بۇ يادگار

هەنگ

سوپاس بۇ بۇنخۇشىيەكەت
گولى رەنگاپەنگى جوان
كاتىيىك شىيلەت دەمەزىم
ھەلئەفرم بۇ ئاسمان

دەچمەوه بۇ ناو پورە
شانەي لىيەدروست دەكەم
بۇن و ھەلائەكەي تو
دەبىيەت بەھەنگ وينەكەم

پەپوولە

منىش سوپاست دەكەم
ئەي گولى بۇنخۇشى جوان
كاتى وەرزى بەھار دى
لەلاي تو دەبىمە مىوان

من و هەنگە زەردەی جوان
شىلەو گولۇ دەمژىين
لەم چىل دەفرىين بۇئەو چىل
تۇوى گولان دەرپىزىين

گول و هەنگ و پەپوولە

واتە ئىمە هەرسىكمان
بەس وودىين لەم ژيانە
شىلەو گولۇ دەبەخشىين
جوانىشمان بۇھەم و وانە

٢٠١٤/٤/٥

چېرڙکه شیعر

فیل ریوی

مریشک و جوچکه گانی
دانیان ئەخوارد بە جوانی

کەلھشیریش دەیقوقان
ئەبیوت ھاتم بۇ لاتان

ریوی فیل باز لە ولاد
ورد ، ورد ھات لە پەناوه

نریشک بۇ ووه بۇ لایان
کەپو لال و هیج نەزان

مریشک سەری ھەلبىرى
بەگارەگار تىئى خورپى

هیّی هیّی پیویه گهپ
بۆچى خوت گردووه به گهپ

سەرت ئاوا پیّ چاوه
ھۆشت لای خوت نەماوه

پیوی بەفیلّیزانی خۆی
کەوتە قسە گردن بۆی

چىبى لەتۆ نەینى
ئیستا ئاوا ئەمبىنى

دانەگانم دەئیشان
ھەمووانم ھەلکیشان

دەست و پەنجەم شکاوه
نینۆگم ھېچ نەماوه

داوای هیلکم لیدهگهن
بیبهم بو لای مام حمهن

55 ستم بـو بـگـرـیـتـهـوـه
بهـلـکـوـ چـاـکـ بـبـیـتـهـوـه

کـهـهـیـورـیـ کـرـدـنـهـوـهـ
چـوـهـ نـزـیـکـیـانـهـوـهـ

ئـینـجاـ پـهـلامـارـیـ دـانـ
هـمـمـوـیـانـیـ هـهـلـفـرـانـ

هـیـچـیـانـیـ بـوـ نـهـگـیرـاـ
یـهـکـ،ـیـهـکـ بـوـیـ دـهـرـچـوـونـ خـیـرـاـ

کـهـلـهـشـیـرـ هـهـلـمـهـقـیـ دـاـ
پـهـنـجـهـیـ کـرـهـ بـهـچـاوـیـ دـاـ

رېویھەلەقاوانا
ھەلپەری بەئاسمانا

وقى فىيلى ئەم جارەم
سەرى نەگىرت بىچارەم

وابزانىم چاوم كويىر بولۇ
واى لەدەست كارى بەد خوو

ھەرچى كاتىك فىيل بىگەيت
بەسزاي خوت ھەر دەگەيت

٢٠٠٨/٤/٧

ÜlAai

چیروکه شیعر

دورو پشک و میرووله

رۆزى دووپشکىڭى زەرد
ئەرۇي لەدەشت و لەھەرد

ورد ورد بەدوايا رۇشتىم
لەدللى خۇشمما وتم

ئەمە رېگەي بۇ كۈنى بى
ئاخۇزىانى بۇ كى بى

ئىنجا كە قىېبىنىم كرد
چۈوه سەر شارىك ورد ، ورد

*** *** ***

شارە بەپېچ و دەورە
پەلەمىرۇولەي گەورە

نـهـوهـ دـوـایـ نـهـوهـ هـاـتـوـونـ
بـهـشـاـژـنـ وـ بـهـخـاـتـوـونـ

بـهـئـیـشـ کـهـرـوـ بـهـگـهـورـهـ
مـاـوـنـهـقـهـوـهـ لـهـوـ دـهـورـهـ

بـهـرـنـجـیـ شـانـیـ خـوـیـانـ
بـهـهـوـلـ وـ هـاـتـوـوـچـوـیـانـ

لـهـهـاوـیـنـدـاـ بـئـ کـوـلـدانـ
رـهـنـجـیـانـ دـهـدـاـ بـؤـ زـسـتـانـ

هـهـمـوـیـانـ بـهـ یـهـکـسـانـیـ
بـهـشـیـانـ ئـهـکـرـدـ بـهـجـوـانـیـ

بـهـیـهـکـ دـهـنـگـوـ بـهـشـادـیـ
ئـهـیـانـوـتـ بـهـئـازـادـیـ

ئـیـمـهـیـ هـهـزـارـوـ بـیـزـیـانـ
زـیـانـمـانـ نـیـهـ بـؤـزـیـانـ

هـر بـهـيـهـ كـسـانـيـ خـؤـمـانـ
ئـهـزـيـنـ لـهـشـارـهـ كـهـمـانـ

ئـهـگـهـرـ بـيـتـوـ زـورـدـارـانـ
ژـيـانـ قـيـكـ بـدـهـنـ لـيـمانـ

ئـيـمـهـشـ گـيـانـ فـيـداـ ئـهـكـهـيـنـ
بـهـرـگـرـيـ خـؤـمـانـ ئـهـكـهـيـنـ

*** *** ***

پـاشـانـ كـهـ دـوـوـپـشـكـهـكـهـ
رـوـيـشـتـهـ سـهـرـ شـارـهـكـهـ

مـيـرـوـولـهـ لـهـچـوـوارـلاـوهـ
هـاـقـنـهـدـهـرـ لـهـپـهـنـاوـهـ

بـوـ بـهـرـگـرـيـ لـهـخـؤـيـانـ
بـهـيـهـكـدـاـچـوـونـ هـهـمـوـوـيـانـ

چـوـارـدـهـورـيـ دـوـوـپـشـكـيـانـ دـاـ
پـاشـانـ پـهـلـامـارـيـانـ دـاـ

بەھەمۆیان دەریان کرد
شارەگەیان رزگار کرد

*** *** ***

مناڵە چاوگەشەگان
ئەمەش پەندىكە بۆتان

کاتى ئىۋەش گەورەبۇون
دواپۇرۇزان ھەر گەش و روون

وەگ مەرۇققىيەگى مەزن
نىشتەمان بىپارىزىن

٢٠١٤/٨/١٠

ülaai

Ülaai

چیروکه شیعر

مام ئەحمدەو بەفرى زستان

رۇزى مام ئەحمدەد لەمال
دانىيىشتىپ و دەستت بەقىال

بەفرىيىكى زور ئەبارى
لەناوچەي كەوردەوارى

مام ئەحمدەدىش بىخەم بىو
كەمېكىش كەمتەرخەم بىو

بەلام گشت دراوسىيىكان
دوو سى جار چۈونە سەربان

بەھاوگارى و قىسى خۆش
بەفرىان ئەمالى خۆش خۆش

مام ئە حمەدىان تىڭەيان
بۇچى نايەي بۇ سەربان

ھاواڭارى ئىمە بىكەي
لەگەلمان بە فەر لابەي

مام ئە حمەد گوئى پىنەدان
وتى: ھەر دىم بۇ لاتان

با بە فەر كە تە واو بى
ئە وکاتە نۇرەي مەن دى

*** *** ***

لە بە رەدم زۇپسای گەرما
لە ناو پىخەفى نەرما

خەيالى ئە كە رەدە و
خەوي خۇش ئە يې بە رەدە و

كاتى بە فەر خۇشى كرد
ھەستا بە فەر مالى برد

هەمەوو ھىزى بەخۆي دا
ويستى بەفرەگە لادا

بەفرى هيچ پى لا نەچوو
لەھەلھى خۆي پاشگەز بولۇ

ھاناي بۇ دراوسىنى بىرە
يەڭ يەڭ ھەموويانى بانگ كەرد

وقى: مىن شەرمەزارم
چونكە زۇر چەوتەكارم

ئېبى يارمەتىيەم بىدەن
لەگەلما بەفر لابەن

*** *** ***

ئىنجا دراوسىيىكاني
بەفر مالىيان بۇ ھانى

ھەرىيەگە لەئاستى خۆي
بەفرەگەيان لابىرد بۇيى

پاشان سوپاسی گردن
که پشت به یه گ ببستن

مام ئەحمدەد و تى: به خۆى
کارى ئەم رۇ مەخە سبەي

پەندى پىشىنان راستىن
ھەممۇوى ماناو مەببستن

٢٠١٣/١١/٥

تىپىنى:

شىعرى مام ئەحمدەدو بەفرى زستان لە چىرۆكى
مامۆستا عەلى رەشيد بەرزنجى وەرگىراوھ،
منىش لە سەر پرسى خۆى ھەر بەو ناوه وە كردم
بەھۆزراوھ.

İlkai

